

"ÖMRÜMÜZ HARASA**YAZILI QALIR..."**

Məmməd Aslan gözəl müəllim idi. Fərqli publisist, əvəzsiz şair idi. Türkcənin ən mahir bilicisi idi. Təpədən dırnağa qədər Azərbaycan idi. Səsi ilə, nəfəsi ilə, sözü-söhbəti, sevgisi, həsrəti, yanğısı... ilə Kəlbəcər idi.

Nur içində yatdığı məzardan Kəlbəcər ətri gəlir - deməli Cənnətdədir...

**Mənim məzarımdan palıd göyərər,
Qolları havadan asılı qalar...**

Bu şeirinə musiqi də bəstələmişdim. Dinlədi, telefonu-na yazdı. Bəyəndi və qəmli-qəmli dilləndi:

- Yadındamı, Nizami metrosunda sənə bir şeir oxumuşdum... O Kəlbəcər qayıtmaz. Qayıtsa yüz Kəlbəcər.

Elə həmişə Kəlbəcərdən ötrü darıxanda onun yanına gedirdik. Tərtərin coşqusunu, bulaqların nəğməsini, qayaların əzəmətini, dağların vüqarını... onda görürdük. Kəlbəcərin Məcnunu idi. Bu ilahi sevgi önündə insan heyrətə gəlirdi.

"Çətin adamdır" deyirdilər. Özü də belə deyirdi, belə yazırdı:

**Mən çətin adamam
asan deyiləm...**

Amma mən onun çətin adam kimi tanımadım. Qayğısını, təəssübkeşliyini gördüm. Xeyirxahlığından bəhrələndim. Mərkəzi mətbuata gəlişim Məmməd Aslanın sayəsində oldu. Məhz onun "zəmanəti" ilə Yusif Kərimov məni "Azərbaycan gəncləri" qəzetində işə götürdü. Peşiman da olmadı. Hətta Məmmədə də təşəkkür elədi. Qəzet yeni, bir imza qazanmışdı. O zamankı iş yoldaşlarım şahiddirlər bəzən bir yazıma on minlərlə məktub gəlirdi. Bütün bunlar üçün müəllimə - Məmməd Aslana minnətdar idim.

O, Sücaətin də şeirlərini mərkəzi mətbuat səhifələrində, ədəbi dərgilərdə dərc etdirmək üçün çalışırdı. Haqqında məqalələr yazırdı, şeirlərini təqdim edirdi. Aralarını pozmaq istəsələr də dost idilər, qardaş idilər.

**Aldada-aldada subay qoydular,
Bizim taylarımız dədədi, Məmməd...**

Bu şairin "deyişməsi", zarafatları idi. Yaxud Sücaətin bəzən Allaha yalvarmağı da olurdu:

- Bəxtiyeyinlərdən elə Məmmədi...

Şübhə etmirəm ki, bu və başqa şeirlər Məmməd müəllimin arxivində var. Məncə onları təqdim etmək vaxtıdır. Dünyasını dəyişmiş dostların ruhu şad olardı.

... Biz Məmməd Aslanın bələdçiliyi ilə illərdən sonra Türkiyəyə "qədəm basdıq". Həm də Sovet hökuməti zamanında. Dadaloğlunu, Yunus Əmrəni, Aşıq Veysəli, Qaracaoğlanı, Orxan Vəlini... daha neçə-neçə türk şairlərini daha çox oxuduq, tanıdıq. Buna görə Məmməd Aslana göstərilən təzyiqlər, "qara" məqalələr də yadıımızdadır. Onu türkçülükdə qınayırdılar. Elə həmin adamlar sonradan Türkiyədən saqqız gətirib satırdılar. Məmməd isə Anadolu havasını, şeirini, musiqisini düşünəncə doğma adət-ənənələrini bir daha gözələri önünə gətirdi. "Ərzurumun gədiyinə varanda" ortağ dastanlarımızı, sazımızı-sözümüzü tərənnüm edirdi.

Məmməd Aslan həm də rəssam idi - bilənlər bilir. Gözəl rəsmləri vardı. Bu keyfiyyəti onun şeirlərində də açıq-aydın görünürdü. Tabloya baxın. Sözlə çəkilməmiş tabloya:

**Ayağının altında
qımıldanır daş,
Əlini ver mənə,
yavaş düş, yavaş...**

Görürsünüzmü? Bu qədər ustalıqla "kətana köçürülmüş" bir tablo varmı?

**... Səsində bir giley
duyuram, bulaq...
... Sirli dodağından
öpüm, barışaq...**

Məmməd Aslanın şeirlərini, publisistik yazılarını oxuyanda insanın ruhu dincəlir. Həm də özünü yenə şagird partasının arxasında hiss edirsən. Bu sözlər yalnız şeir üçün deyil. Bu, Azərbaycan tükürpədicidir Məmmədin qələmində, dilində bal dadı verən türkcəmiz.

O qədər söz var ki, yazmağa, söyləməyə, çaşıb qalır-san. Nə deyəsən axı? O boyda Məmməd dünyasının hansı cəhətindən söz açasan? Söylədiyi söz onun hansı sözüne bərabər olar ki? Özündən sonra da elə bir dünya, elə bir xəzinə qoyub ki, bilmirsən nəyi götürüb, nəyi sonraya saxlayasın:

**Üç-beş damla suyam,
bir ovuc küləm.
Axıb Xan Araza
qovuşa bilsəm!
Mən harda can versəm,
hara gömülsəm,
Əlim Dəlidağa
uzalı qalar!**

Belə də oldu! Müdrikcəsinə yazdığı kimi... Əli Dəlidağa uzalı qaldı. Və ürəyimdə qalmasın deyə bir həqiqəti də deməsəm olmaz...

Məmməd Aslan əsil qiymətini almadan dünyadan köçdü...

Amma uzağa köçmədi. Ürəyimdə məskən saldı. Onun səsi, nəfəsi, öyüd-nəsihəti yaddaşımızdan silinməyəcək qədər əziz və müqəddəsdir!